

1. სამაგისტრო პროგრამის სახელწოდება

გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა
Applied Social Psychology

2. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი

გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის მაგისტრი
MSc in Applied Social Psychology

3. პროგრამის მოცულობა

120 კრედიტი

4. სწავლების ენა

ქართული ენა

5. პროგრამის მიზანი

გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგია სოციალური ფსიქოლოგიის ერთ-ერთი ფუნდამენტური მიმართულებაა. მისი მიზანია სოციალური პრობლემის ანალიზი, სოციალური პროგრამების შემუშავება და დანერგვა სხვადასხვა დონეზე, ინდივიდუალურიდან დაწყებული საზოგადოებით დამთავრებული, ჯგუფისა და ორგანიზაციის ჩათვლით.

გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის კვლევებსა და მიდგომებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სოციალური ქცევისა და პრობლემების გაგებასა და რეგულაციაში. პრაქტიკული მნიშვნელობის გამო ის ერთ-ერთი სწრაფად განვითარებადი მიმართულებაა.

“გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის” სამაგისტრო პროგრამის მიზანია სტუდენტები დაეუფლონ გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის თეორიულ, მეთოდოლოგიურ და კვლევით პრინციპებს, გაეცნონ

პრაქტიკასთან დაკავშირებულ პროფესიულ და კონტექსტუალურ საკითხებს.

სტუდენტები გადრმავებულად შეისწავლიან ძირითად თეორიებს, მიდგომებს, თანამედროვე პერსპექტივებსა და ემპირიულ აღმოჩენებს; კვლევის მეთოდებისა და ინტერვეციის ტექნიკების გამოყენებას სხვადასხვა სოციალური პრობლემების გადაჭრისას ისეთ სფეროებში როგორცაა ჯანმრთელობა, ორგანიზაცია, განათლება, პოლიტიკური ქცევა, ეკონომიკური ქცევა და ა.შ. ძირითადი აქცენტი გაკეთდება სოციალური პრობლემების განხილვაზე, ქცევაზე მოქმედი ფაქტორების შესწავლაზე, ქცევის შეცვლის ეფექტური სტრატეგიებისა და ინტერვენციის დაგეგმვისა და შეფასებაზე.

პროგრამაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კვლევით კომპონენტს და კვლევასთან დაკავშირებული უნარების განვითარებას. პროგრამის მიზანია სტუდენტებს განუვითაროს ამ სფეროში კვლევის დამოუკიდებლად დაგეგმვის, მონაცემთა შეგროვების, ანალიზის და ინტერპრეტაციის უნარები; დამატებით, კომუნიკაციისა და პრეზენტაციის უნარები.

6. სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

სამაგისტრო პროგრამა გამიზნულია იმ სტუდენტებისათვის, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის სფეროთი, მისი ძირითადი მიმართულებებით, კვლევითი ან პრაქტიკული ასპექტებით.

სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა შემდეგი გამოცდების ჩაბარება: საერთო სამაგისტრო გამოცდა და გამოცდა სოციალურ ფსიქოლოგიაში.

7. სწავლების შედეგი

კურსის გავლის შედეგად სტუდენტები ფლობენ შემდეგ ცოდნასა და უნარებს:

1. **ცოდნა და გაცნობიერება** – სტუდენტებმა იციან გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის თეორიული მიდგომები, მიმართულებები, კლასიკური და თანამედროვე ემპირიული აღმოჩენები. აქვთ გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის სფეროს დრმა და სისტემური ცოდნა, რომელიც ახალი, ორიგინალური იდეების შემუშავების საშუალებას იძლევა; სტუდენტები აცნობიერებენ ცალკეული პრობლემის გადაჭრის გზებს.
2. **ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი** – სტუდენტებს შეუძლიათ სხვადასხვა გარემოში (ორგანიზაციული, განათლების, ჯანდაცვის) სხვადასხვა მოვლენის თუ ფენომენის სოციალურ-ფსიქოლოგიური ასპექტების გაანალიზება და შეფასება; სოციალური პრობლემების გადაწყვეტის ახალი, ორიგინალური გზების ძიება.

შეუძლიათ მეცნიერული კვლევის დამოუკიდებლად ჩატარება ფსიქოლოგიური ეთიკის და თანამედროვე სტანდარტების დაცვით.

3. **დასკვნის უნარი** – სტუდენტებს შეუძლიათ რთული და არასრული ინფორმაციის (მათ შორის უახლესი კვლევების) კრიტიკული ანალიზის საფუძველზე დასაბუთებული დასკვნების ჩამოყალიბება; უახლეს მონაცემებზე დაყრდნობით ინფორმაციის ინოვაციური სინთეზი.

შეუძლია კვლევის მონაცემების ღრმა სტატისტიკური ანალიზი და ანგარიშის წარმოდგენა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად.

4. **კომუნიკაციის უნარი** – სტუდენტებს შეუძლია საკუთარი დასკვნების, არგუმენტაციისა თუ კვლევის შედეგების გაცნობა აკადემიურ თუ პროფესიულ საზოგადოებასთან ქართულ და უცხოურ ენებზე, საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მიღწევათა გათვალისწინებით.

5. **სწავლის უნარი** – სტუდენტებს შეუძლიათ სწავლის დამოუკიდებლად წარმართვა, სწავლის პროცესის თავისებურებების გაცნობიერება და სტრატეგიულად დაგეგმვა.

6. **ღირებულებები** – სტუდენტებს შეუძლიათ ღირებულებებისადმი თავისი და სხვების დამოკიდებულების შეფასება და ახალი ღირებულებების დამკვიდრებაში წვლილის შეტანა.

8. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები

პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მისაღწევად გამოიყენება სწავლების მრავალფეროვანი მეთოდები, როგორცაა:

- ლექცია და პრეზენტაცია თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით (აუდიო-ვიზუალური)
- დისკუსია
- სემინარი
- ზეპირი პრეზენტაცია
- კვლევითი პროექტის, ესსეს ან საშინაო დავალების, განხილვა
- პრაქტიკულ-ლაბორატორიული მეცადინეობები; პრაქტიკული მუშაობა (ვორკშოპი)
- ინდივიდუალური კონსულტაციები
- კვლევითი პროექტები

- კვლევითი პრაქტიკა
- პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლება

9. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

სწავლების პროცესში გამოიყენება შეფასების მრავალფეროვანი მეთოდები; თითოეული საგნის ფარგლებში გამოყენებული იქნება, როგორც მიმდინარე, ასევე შემაჯამებელი შეფასებები; პროგრამის ფარგლებში გამოიყენება შეფასების შემდეგი მეთოდები:

- 1 ფორმალური გამოცდები: წერილობითი, ღია, დახურული
- 2 ტესტირება
- 3 დისკუსიები განსაზღვრულ თემებზე
- 4 ზეპირი პრეზენტაციები
- 5 სხვადასხვა სახის ესეები
- 6 თეორიული კვლევითი ნაშრომები
- 7 კვლევის და/ან კვლევის ცალკეული ეტაპების ანგარიშები
- 8 შემთხვევების ანალიზი

სტუდენტების შეფასება მოხდება უნივერსიტეტის რეგულაციის შესაბამისად, 100 ქულიანი სისტემით.

10. სასწავლო გეგმა

პროგრამაზე სწავლების ხანგრძლიობა შეადგენს ოთხ სემესტრს, 120 კრედიტს. მეოთხე სემესტრი (30 კრედიტი) მთლიანად სამაგისტრო ნაშრომის მომზადებას ეთმობა.

პროგრამა შედგება ცალკეულ საგნებისგან. საგნების საერთო რაოდენობაა 24¹, აქედან 12 ძირითადია (60 ECTS) და 10 პროფესიისათვის სპეციფიკური არჩევითია, ხოლო 2 –ინგლისური ენა (ჯამში 25 ECTS).

	კურსი	I	II	III	IV	სტატუსი	ECTS	ლექტორი
1.	თანამედროვე ტენდენციები სოციალურ ფსიქოლოგიაში					სავალდებულო	5	ა.ქიტიაშვილი
2.	გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგია					სავალდებულო	5	ა.ქიტიაშვილი
3.	ინტერპერსონალური კომუნიკაციის ფსიქოლოგია					სავალდებულო	5	ნ. ბელქანია
4.	თანამედროვე სოციალური პრობლემების სოც. ფსიქოლოგიური კონტექსტი					სავალდებულო	5	თ. მახარაძე
5.	პიროვნების					სავალდებულო	5	ხ. ჟვანია

¹ 16 საგანი უშუალოდ პროგრამის ფარგლებშია შემუშავებული, რომელთაც ფაკულტეტის სხვადასხვა სამაგისტრო პროგრამა იყენებს არჩევით ან სავალდებულო საგნებად.

	ფსიქოლოგია – თეორია და კვლევა						
6.	ჯანმრთელობის სოციალური ფსიქოლოგია				სავალდებულო	5	ნ. სუმბაძე
7.	განათლების ფსიქოლოგია				სავალდებულო	5	თ. აბაშიძე
8.	ზოგადი მენეჯმენტი				სავალდებულო	5	მ. გაბაშვილი
	კვლევის ბლოკი				სავალდებულო	40	
9.	ალბათურ-სტატისტიკური მეთოდების გამოყენება სოციალურ კვლევაში				სავალდებულო	5	ქ. მანჯგალაძე
10	კვლევის დიზაინი				სავალდებულო	5	ნ. სუმბაძე
11	თვისებრივი კვლევის მეთოდები				სავალდებულო	5	ა.ქიტიაშვილი (მოწვეული ლექტორები)
12	რაოდენობრივ მონაცემთა ანალიზი SPSS საშუალებით				სავალდებულო	5	პ. ზარდიაშვილი
						25	
	არჩევითი ბლოკი	2	1	2			
13	რჩეული საკითხები ორგანიზაციის ფსიქოლოგიაში				არჩევითი	5	ს. ვორშელი
14	კულტურათაშორისი ფსიქოლოგია - კოგნიცია, ემოცია და ეთიკური ნორმა				არჩევითი	5	თ. თანდაშვილი
15	სოციალური გავლენები და ჯგუფის დინამიკა				არჩევითი	5	ე. ფირცხალავა
16	სოციალური კოგნიცია-				არჩევითი	5	ნ. სუმბაძე

	რჩეული საკითხები							
17	სკალირების მეთოდი (დამოკიდებულებების გაზომვის ტექნიკები)				არჩევითი	5	რ. ჯორბენაძე	
18	პროგრამის შეფასება				არჩევითი	5	ა. ქიტიაშვილი	
19	ფემინისტური კვლევის ფილოსოფია, ეპისტემოლოგია და მეთოდოლოგია				არჩევითი	5	თ. თანდშვილი	
20	კვლევითი სტატიების ანალიზი და პრეზენტაციის უნარი				არჩევითი	5	ნ. უძილაური	
21	გენდერი და განვითარება				არჩევითი	5	თ. საბედაშვილი	
22	კვლევითი პრაქტიკა				არჩევითი	5	ნ. უძილაური	
23	ინგლისური ენა I				არჩევითი	5	ენების ცენტრის პედაგოგი	
24	ინგლისური ენა II				არჩევითი	5	ენების ცენტრის პედაგოგი	
						45		
	სამაგისტრო ნაშრომი					30		
						120		

6. აღამიანური რესურსი

	სახელი-გვარი	ხარისხის	პოზიცია
1.	ნანა სუმბაძე	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	პროფესორი
2.	ნოდარ ბელქანია	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	პროფესორი
3.	ანასტასია ქიტიაშვილი	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასოცირებული პროფესორი
4.	რევაზ ჯორბენაძე	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასოცირებული პროფესორი
5.	თამარ აბაშიძე	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასოცირებული პროფესორი
6.	თამარ მახარაძე	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასოცირებული პროფესორი
7.	თამარ საბედშვილი	დოქტორი	ასოცირებული პროფესორი
8.	ირინე ჟვანია	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასისტენტ პროფესორი
9.	ეკატერინე ფირცხალავა	ფსიქოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი	ასისტენტ პროფესორი
10.	ქეთევან მანჯგალაძე	ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი	მოწვეული ლექტორი თსუ-ს ზუსტ და საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტის აღბათურ-სტატისტიკური მეთოდების ლაბორატორია.
11.	პაატა ზარდიაშვილი		მოწვეული ლექტორი
12.	ნინო უძილაური		მოწვეული ლექტორი
13.	თამარ თანდაშვილი	დოქტორანტი, ცენტრალური ევროპის უნივერსიტეტი	AFP მოწვეული ლექტორი
14.	მერი გაბაშვილი	დოქტორანტი, თსუ	AFP მოწვეული ლექტორი

7. **სამაგისტრო პროგრამის ხელმძღვანელი**

ანასტასია ქიტიაშვილი - ფსიქოლოგიის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი

ნანა სუმბაძე- ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი

პროგრამის კონსულტანტი:

ივანა მარკოვა - სტირლინგის უნივერსიტეტის პროფესორი

8. **დასაქმების სფეროები**

მაგისტრის ხარისხის მქონე ფსიქოლოგები შეძლებენ მუშაობას მკვლევარის, ფსიქოლოგის ან კონსულტანტის პოზიციაზე კვლევით, სოციალური პოლიტიკის განმსაზღვრელ სახელმწიფო სტრუქტურებში, არასამთავრობო თუ საერთაშორისო ორგანიზაციებში.

მათ ასევე შესაძლებლობა ექნებათ გააგრძელონ სწავლა დოქტორანტურაში.

9. **დამატებითი ინფორმაცია**

პროგრამაზე სწავლა შემოდგომის სემესტრიდან იწყება. საგნების უმეტესობა სპეციალურად პროგრამისათვის არის შემუშავებული, თუმცა გარკვეული საგნები სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის სხვა პროგრამებთან არის მკვეთი.

პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია მაქსიმუმ 10 სტუდენტის მიღება.

დამატებითი ინფორმაცია პროგრამის მომზადების შესახებ

გამოყენებითი სოციალური ფსიქოლოგიის პროგრამის მომზადება ფსიქოლოგიის მიმართულებაზე 2007 წლიდან დაიწყო AFP (Academic Fellowship Program) ფარგლებში; პროგრამის ცალკეული საგნები და პროგრამის მიმართულებები სხვადასხვა დროს განხილულ იქნა საერთაშორისო კონფერენციებსა და შეხვედრებზე; პროგრამის გეგმა და წამყვანი საგნების სილაბუსები შემუშავებულია ე.წ. peer-review პროცესის საფუძველზე, საერთაშორისო ექსპერტების კომენტარების გათვალისწინებით.

პროგრამის განვითარების მიზნით აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს ევროპის სხვადასხვა უნივერსიტეტთან და საერთაშორისო ექსპერტებთან.

პროგრამა დიდწილად უცხოელ კოლეგებთან ერთად გაწეული სამუშაოს შედეგია, თუმცა იგი მოდიფიცირებულ იქნა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამაგისტრო პროგრამის მიმართ ამჟამად წაყენებული მოთხოვნების საფუძველზე.

დანართი 1.

ინფორმაცია პროგრამის ბანხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ

სამაგისტრო კვლევები ჩატარდება სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის მიმართულების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის საფუძველზე. ბაზა უზრუნველყოფილია რესურსებით (კომპიუტრული უზრუნველყოფა, ლიტერატურა, ადამიანური რესურსები)

ასევე, იგეგმება თანამშრომობა შემდეგ დაწესებულებებთან კვლევის სრულყოფილად წარმართვისათვის:

1. საზოგადოებრივი პოლიტიკის ინსტიტუტი

სტუდენტებს შესაძლებლობა ექნებათ გამოიყენონ აღნიშნული ინსტიტუტის ბაზა. სტუდენტებს კვლევების ჩასატარებლად ეყოლებათ ხელმძღვანელები.

ლიტერატურა:

სტუდენტებს შეეძლებათ შემდეგი რესურსების გამოყენება; წარმოდგენილია რესურსების მხოლოდ ნაწილი:

პინარი- ელექტრონული ბიბლიოთეკის უფასოდ გამოყენების უფლება
Sage პუბლიკაციების უფასო გამოყენება

Kool.V & Agrawal. R (2006). Applied Social Psychology. ATLANTIC

Steg, J., Buunk, A and Rothengatter, T (2008). Applied Social Psychology: Understanding and Managing Social Problems, Cambridge University Press

Tylor, Peplau.,& Sears (2005). *Social Psychology*. PRENTICE HALL

Baron, R. A. & Byrne, D. *Social psychology*. Boston; Allyn and Bacon

Myers. D. G/ (2004). *Social Psychology*. McGraw-HILL,INC

Tylor, Peplau.,& Sears. *Social Psychology*. PRENTICE HALL

Franzoi (1996). *Social Psychology*. Brown and Benchmark Publishers

Eagly, A. E., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Fort Worth, TX: Harcourt

Zanna, M. P., & Rempel, J. K. (1988). Attitudes: A new look at an old concept. In D. Bar-

Tal & A. W. Kruglanski (Eds.), *The social psychology of knowledge* (pp. 315-334). New York:Cambridge University Press.

M-A Робер, Ф.Тильман (1988) Психология Индивида и Группы. Bruxelles
Morgan, D. (1993) *Successful Focus groups: Advancing the State of the Art*,
Krippendorff, K. (1980) *Content Analysis: an Introduction to its Methodology*. Newbury Park, Calif: Sage
Kvale, S (2002) *Interviews: an Introduction to Qualitative Research Interviewing*, London: Sage
Bryman, A (2008). *Social Research Methods*, Oxford University Press
Babbie, Earl, (2004). *The Practice of Social Research*, 10th edition. NY: Wadsworth Publishing.

Carrington, J. Scott and S. Wasserman (2007) *Models and Methods in Social Network Analysis*, Cambridge University Press: forthcoming

Dancey, C.P., & Reidy, J. (2002). *Statistics Without Maths for Psychology*. 2nd ed. Harlow, England, etc: Prentice Hall.

სამეცნიერო/შემოქმედებითი თემატიკა, რომლის ფარგლებშიც მაგისტრანტს შეეძლება სამაგისტრო ნაშრომის შერჩევა:

სფეროები:

ქცევის სოციალური რეგულაცია
იდენტობა; სოციალური იდენტობა
ჯანმრთელობის ფსიქოლოგია/ ფსიქიკური ჯანმრთელობა
განათლების ფსიქოლოგია
ორგანიზაციული ფსიქოლოგია
ჯგუფის ფსიქოლოგია
სოციალური კოგნიცია
სოციალური გავლენები
კროსკულტურული სოციალური ფსიქოლოგია
სოციალური პრობლემები და სოც. ფსიქოლოგიური კონტექსტი

დანართი 2. სილაბუსები

დანართი 3. პროგრამის განხილვის ოქმი

დანართი 4. სამაგისტრო საკითხები

საკითხები სოციალურ ფსიქოლოგიაში

1. სოციალური ფსიქოლოგიის საგანი და ამოცანები;
2. სოციალური ფსიქოლოგიის მეთოდები და მეთოდოლოგია;
3. კვლევის ეთიკა სოციალურ ფსიქოლოგიაში.

4. სოციალური პერცეფცია: ინდივიდის მიერ ინდივიდის აღქმა;
5. პირველი შთაბეჭდილების ჩამოყალიბება; ფაქტორები რომლებიც გავლენას ახდენენ პირველ შთაბეჭდილებაზე;
6. არავერბალური კომუნიკაცია; არავერბალური კომუნიკაციის ბაზისური არხები;
7. კელის სოციალური ატრიბუციის თეორია;
8. შეცდომები კაუზალურ ატრიბუციაში;
9. ბემის თვითპერცეფციის თეორია.

10. სოციალური კოგნიცია; როგორ ვიგებთ სოციალურ სამყაროს?
11. ძირითადი კოგნიტური სტრატეგიების მოკლე მიმოხილვა (ევრისტიკული რეპრეზენტატულობა, ევრისტიკული ხელმისაწვდომობა, ყალბი კონსენსუსის ეფექტი, სიცხადის ეფექტი, ილუზორული კორელაცია, საფუძვლის მომზადება (Priming), თეორიის სიმტკიცე, რეგრესიის შეცდომა პრიმიტიული აზროვნება)
12. სქემა; სქემის სახეები: სელფ- სქემები, პერსონა, როლი და მოვლენა სქემები; ინფორმაციის მიღება და გადამუშავება სქემის საფუძველზე;

13. აფილიაცია;
14. შიში და აფილიაცია;
15. ინტერპერსონალური მიზიდვა; ფაქტორები რომლებიც გავლენას ახდენენ მიზიდვაზე;
16. პიროვნული ნიშნები; მათი იდენტიფიკაცია;
17. თვით-შეფასება; საკუთარი თავის გაგება;
18. სოციალური შედარების თეორია; თეორიის არსი და მნიშვნელობა;
19. თვითპრეზენტაცია; სხვებზე შთაბეჭდილების მოხდენის მართვა;
20. აგრესია; დეფინიცია; აგრესიის წყაროები;
21. აგრესიის სოციალური და სიტუაციური დეტერმინანტები;
22. აგრესიის ინდივიდუალური დეტერმინანტები;
23. პროსოციალური ქცევა; გარემო პირობები და პროსოციალური ქცევა;
24. ვინ ახორციელებს პროსოციალურ ქცევას და ვინ იღებს დახმარებას?
25. ჯგუფები; ჯგუფების ბუნება და მოქმედება. ჯგუფის სტრუქტურა
26. კომუნიკაციის გავლენა ჯგუფის შესრულებაზე;
27. ჯგუფის დინამიკა; თანამშრომლობა და შეჯიბრი ჯგუფში;
28. ჯგუფში გადაწყვეტილების მიღება.
29. ატიტუდი; ატიტუდის დეფინიცია; ატიტუდის ბუნება;
30. ატიტუდის სტრუქტურა; სამკომპონენტო და ერთკომპონენტოანი მოდელები;
31. ატიტუდის ფუნქციები;
32. ატიტუდსა და ქცევას შორის კავშირის მოდელები ნებელობითი და იმპულსური ქცევებისათვის;
33. ცრუ რწმენები (პრეჯუდისები) და დისკრიმინაცია; დეფინიციები; დისკრიმინაციის დახვეწილი ფორმები;
34. პრეჯუდისების ჩამოყალიბების ძირითადი ფაქტორები;
35. თანამედროვე რასიზმი და სექსიზმი;
36. ბრძოლა პრეჯუდისებთან; ძირითადი სტრატეგიები.

- 37. სოციალური გავლენები; კონფორმიზმი; კლასიკური ექსპერიმენტები;
- 38. უმცირესობის გავლენის თავისებურება უმრავლესობაზე;
- 39. მიყოლა; ძირითადი ტექნიკები: მოთაფვლა, საპასუხო დათმობა (რეციპროკულობა) და მრავალჯერადი თხოვნა.
- 40. მორჩილება; დეფინიცია და ბუნება; კლასიკური ექსპერიმენტები;

ლიტერატურა:

- 1. რ. ქვარცხავა, სოციალური ფსიქოლოგია (კონსპექტი ქართულ ენაზე)
- 2. Майерс Д. (2004). Социальная психология. Санкт-Петербург. Питер.
- 3. Baron, R. A. & Byrne, D. (2000). *Social psychology*. Boston; Allyn and Bacon
(სახელმძღვანელო რუსულ და ინგლისურ ენებზე)